

Eduskunnan oikeusasiamies

SELVITYSPYYNTÖNNE 8.2.2012, drno 421/4/12

Eduskunnan oikeusasiamies on pyytänyt oikeusministeriötä toimittamaan selvityksen asiasta, joka koskee laitossäänestyksen toimittamista Sukevan vankilassa vuoden 2012 presidentinvaalin toisessa vaalissa.

Oikeusministeriö kunnioittavasti lähettää oikeusasiamiehelle oheisen Sonkajärven keskusvaalilautakunnan selvityksen (liite 1) ja samalla lausuu asiasta seuraavaa.

Yleisten vaalien toimittamisen yksi keskeinen periaate on vaalisalaisuus. Vaalisalaisuudella tarkoitetaan sitä, etteivät enempää vaaliviranomaiset kuin ketkään muutkaan mahdollista vaaliavustajaa lukuun ottamatta pääse tietämään, miten äänioikeutettu on äänioikeuttaan käyttänyt.¹ Vaalisalaisuuden periaatteesta säädetään (eduskuntavaalien osalta) perustuslain 25 §:n 1 momentissa ja (kunnallisvaalien osalta) kuntalain (365/1995) 9 §:n 2 momentissa.

Vaalilain (714/1998) 56 §:n 2 momentin mukaan äänestys ennakoäänestyspaikassa on järjestettävä siten, että vaalisalaisuus säilyy. Vastaava sääntely vaalipäivän äänestyksen osalta on vaalilain 72 §:n 2 momentissa.

Laitossäänestys toimitetaan ennakoäänestyksenä, josta säädetään vaalilain 5 luvussa (46 – 66 §:t). Laitossäänestyksen toimittamisesta kussakin laitoksessa huolehtii kunnanhallituksen asettama vaalitoimikunta. Oikeusministeriö on antanut vaalitoimikunnille vaaliohjeen nro 3 (Ennakoäänestys laitoksissa ja kotiäänestys; 30.9.2011, dnro OM 43/51/2011; liite 2).

¹ Tarasti, Lauri: Vaali- ja puoluelainsäädäntö (Helsinki 2006), s. 60.

Vaaliviranomaisen rikosoikeudellisesta vastuusta säädetään vaalilain 185 §:ssä.

Asiakirjat palautetaan.

Johtaja

Johanna Suurpää

Vaali johtaja

Arto Jääskeläinen

LIITTEET:

- 1) Sonkajärven keskusvaalilautakunnan selvitys 28.2.2012
- 2) Oikeusministeriön vaaliohje nro 3 (Ennakköäänestys laitoksessa ja kotiäänestyksessä)